

Barn og medier 2022:

Nyhetsbruk

Sammendrag

- De aller fleste 9–18-åringene forholder seg til nyheter i større eller mindre grad: 97 prosent får med seg nyheter ofte eller av og til.¹ Nyhetsbruken er lavere jo yngre barna er. Blant 17–18-åringene får «alle» med seg nyheter (99 prosent). Blant 9–10-åringene er det seks prosent som svarer at de ikke får med seg nyheter i det hele tatt.
- Sosiale medier og tv er de vanligste kanalene for nyhetsoppdatering for 9–18-åringene: 89 prosent får nyheter ofte eller av og til på tv, mens 88 prosent får med seg nyheter fra sosiale medier.
- Snapchat, TikTok og YouTube er de sosiale mediene en høyest andel 9–18-åringene får med seg nyheter fra når vi ser på gruppen samlet: 66 prosent får med seg nyheter fra Snapchat, 65 prosent fra TikTok og 62 prosent fra YouTube. For barneskolebarna er YouTube og TikTok de sosiale mediene flest bruker for nyhetsoppdatering. For tenåringene er Snapchat, TikTok og Instagram de sosiale mediene en høyest andel får nyheter fra.
- En høy andel barn og unge bruker de redaktørstyrte nyhetsmediene NRK, VG og TV 2 til nyhetsoppdateringer: 77 prosent av 9–18-åringene får med seg nyheter fra NRK ofte eller av og til, mens 69 prosent får med seg nyheter fra VG ofte eller av og til.²
- De nære relasjonene spiller også en vesentlig rolle i barn og unges nyhetsoppdatering: 93 prosent av 9–18-åringene får med seg nyheter fra foreldrene, 91 prosent fra venner og 87 prosent fra lærere/skolen.
- Nyhetstypene en høyest andel barn og unge definerer som interessante, er nyheter fra utlandet (57 prosent), deretter følger nyheter fra Norge (51 prosent) og lokale nyheter «fra der jeg bor» (49 prosent).
- Omtrent fire av ti er interessert i sport, kriminalitet/vold og underholdning/kjendiser. Rundt to av ti er interessert i klima/miljø, kultur/kunst og mote. Omtrent en firedel av barn og unge svarer at de er interessert i politikk (26 prosent).

¹ I undersøkelsen er det overlatt til respondentene selv å definere hva en nyhet er. Respondentene eksponeres ikke for noen definisjon i forkant av sitt svar. Med andre ord har de ulike respondentene trolig lagt til grunn ulike definisjoner av nyhetsbegrepet.

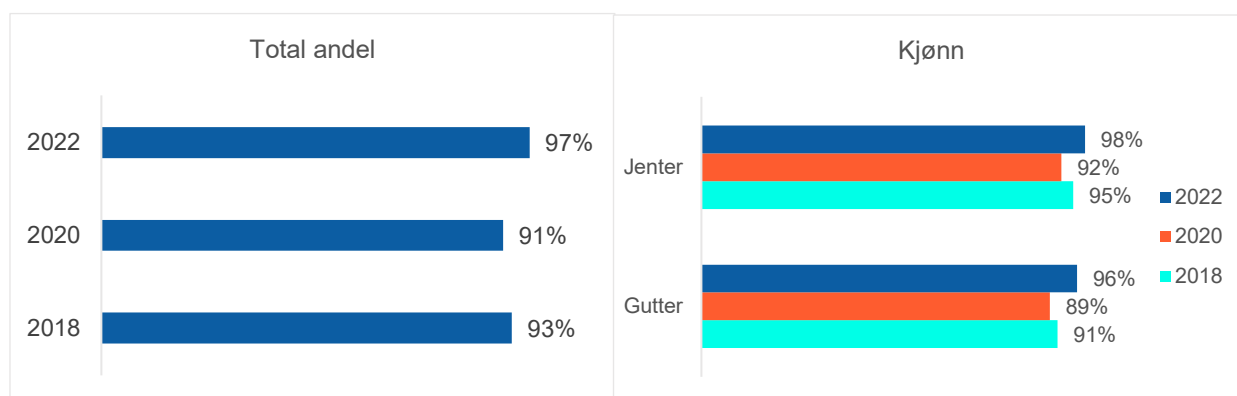
² I dette spørsmål har vi spurt om de unge får med seg nyheter fra medier som NRK, TV2 og VG, uten å spesifisere plattform innenfor de ulike mediene, som for eks. NRK TV, NRKs nettside eller NRK i sosiale medier. Det er kun inkludert ett begrenset utvalg av norske redaktørstyrte medier på grunn av undersøkelsens omfang. Følgende medier er med i dette spørsmål: NRK, TV2, VG, Aftenposten junior, Aftenposten (ikke junior), lokalavisen din og Supernytt.

Får barn og unge med seg nyheter?

I undersøkelsen ble det stilt spørsmål om barn og unge får med seg nyheter, hvilke kanaler de bruker til å oppdatere seg på nyheter og hva slags type nyheter de er interessert i.

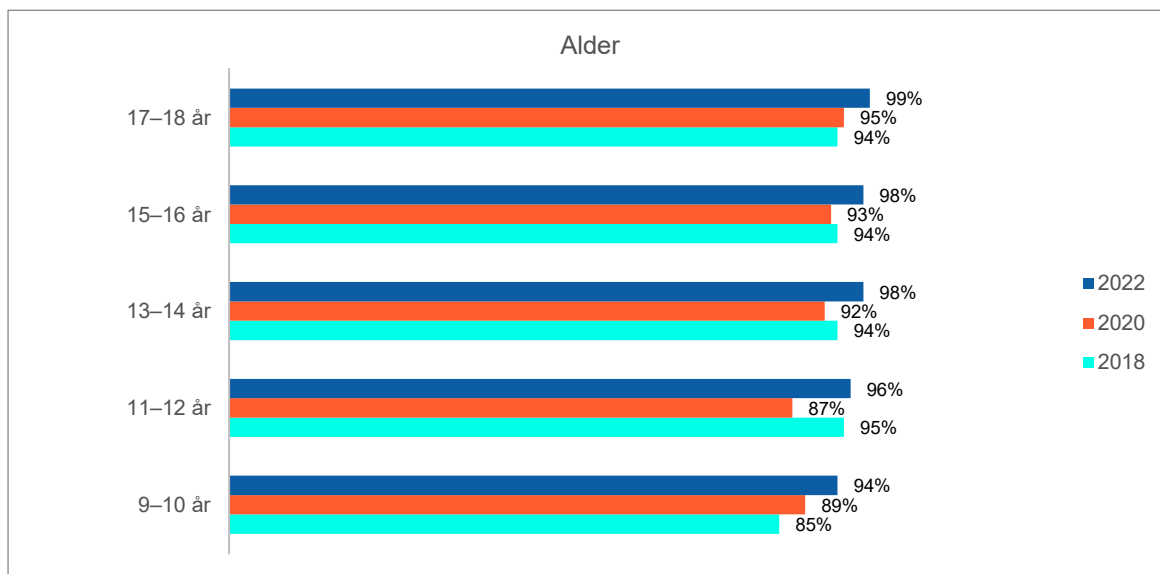
De aller fleste 9–18-åringene forholder seg til nyheter i større eller mindre grad.³ Kun tre prosent svarer at de ikke får med seg nyheter i det hele tatt.⁴ Ikke desto mindre er det store forskjeller i type nyheter som barn og unge forholder seg til, hvilke plattformer de henter nyhetene fra, hvilke nyhetskilder de bruker, og hvem de snakker om nyheter med. Nyhetsbruken er lavere jo yngre barna er. Blant 17–18-åringene får «alle» med seg nyheter (99 prosent). Blant 9–10-åringene er det 94 prosent som får med seg nyheter.

Figur 1: Total andel som «får med seg nyheter» fra nettaviser, papiraviser, sosiale medier, podkast/radio eller tv, «ofte» eller «av og til» (se fotnote ang. metodejustering). Prosentandel 9–18-åringene som leser, hører eller ser nyheter uavhengig av plattform. Tidsserie fra 2018–2022. Med nedbrytninger på alder og kjønn. (n=3149)

³ I undersøkelsen er det overlatt til respondentene selv å definere hva en nyhet er. Respondentene eksponeres ikke for noen definisjon i forkant av sitt svar. Med andre ord har de ulike respondentene trolig lagt til grunn ulike definisjoner av nyhetsbegrepet.

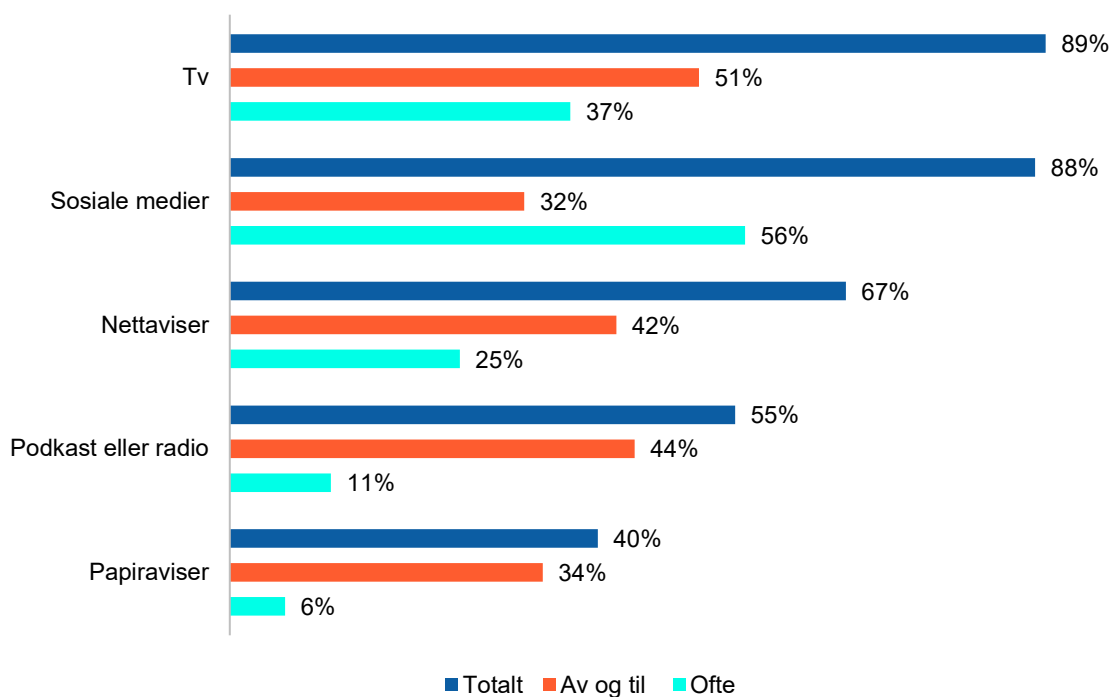
⁴ Spørsmålet til grunn for beregningen er justert fra tidligere runder. Tidligere ble andelen som forholder seg til nyheter definert ut fra de som svarte at de «leser, hører eller ser på nyheter», enten «ofte» eller «av og til», på en av plattformene nettaviser, papiraviser, sosiale medier, podkast/radio, tv eller at de så på nyheter på Supernytt. I 2022 brukes spørsmålet «Får du med deg nyheter fra..». Totalandelen beregnes ut fra de som svarer «ofte» eller «av og til» på minst én av plattformene. Vi kan ikke se bort fra at årets resultat skyldes endring i formulering, når vi sammenligner med tidligere runder av undersøkelsen.

Hvor henter barn og unge nyheter?

Tv og sosiale medier er de nyhetskanalene flest 9–18-åringene får nyheter fra: 89 prosent svarer at de får med seg nyheter fra tv ofte eller av og til, mens 88 prosent får nyheter fra sosiale medier ofte eller av og til. Sosiale medier er den plattformen en høyest andel barn og unge får nyheter ofte fra (56 prosent).

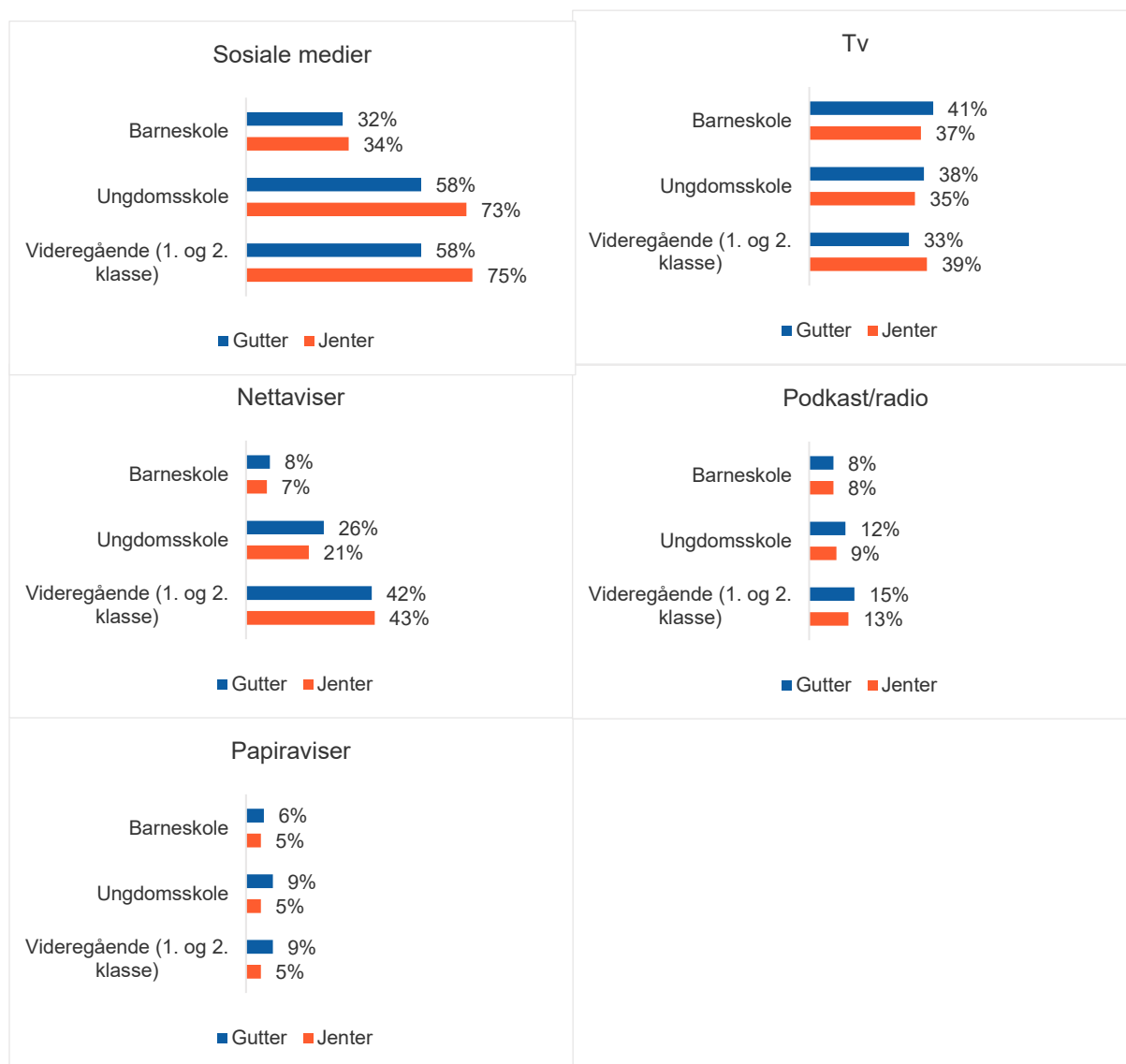
Figur 2: «Får du med deg nyheter fra...». Prosentandelen av de mellom 9 og 18 år som har svart enten «Ja, ofte» og «Ja, av og til» (n=3160)

I underkant av sju av ti får med seg nyheter fra nettaviser ofte eller av og til (67 prosent). Over halvparten får med seg nyheter ofte eller av og til fra radio eller podkast (55 prosent), men her er det kun elleve prosent som får med seg nyheter «ofte». Fire av ti får med seg nyheter ofte eller av og til fra papiraviser, men kun seks prosent «ofte».

Når vi ser nærmere på forskjeller i mediebruk mellom kjønn og ulike aldersgrupper, ser vi bort fra den mer sporadiske nyhetsbruken som skjer «av og til», og fokuserer på nyhetsbruken som skjer «ofte». Vi ser i figur 3 at det særlig er jenter på ungdoms- og videregående skole som «ofte» får med seg nyheter fra sosiale medier. Over sju av ti svarer dette. Tilsvarende andel hos gutter er i underkant av seks av ti (58 prosent). Ser vi på andelen som får med seg nyheter «ofte», er altså sosiale medier den største nyhetsplattformen for barn og unge i ungdoms- og videregående skoler. I barneskolen er andelen i overkant av tre av ti både hos jenter og gutter.

Figur 3: Prosentandel gutter og jenter i ulike aldersgrupper som får med seg nyheter «ofte» på ulike plattformer.

Tv er den største nyhetsplattformen for barn på barneskolen, selv om det bare er en marginalt høyere andel som får med seg nyheter fra tv sammenlignet med sosiale medier. Andelen som får med seg nyheter fra tv «ofte», er relativ lik på tvers av aldersgrupper og kjønn. I motsetning til de andre medieplattformene, ser vi at gutter på barneskolen har den høyeste andelen som svarer at de får med seg nyheter «ofte» fra tv (41 prosent). Også en høy andel jenter på barneskoletrinnnet får med seg nyheter fra tv (37 prosent).

Andelen som får med seg nyheter «ofte» fra nettaviser, er sterkt økende med alder. Mens det på barneskolen er under én av ti som får med seg nyheter «ofte» fra nettaviser, er det over fire av ti på videregåendeettrinnet. På ungdomsskolen er det i overkant av to av ti. Bruken av nettaviser som nyhetskilde synes dermed vanligere jo nærmere man kommer voksen alder.

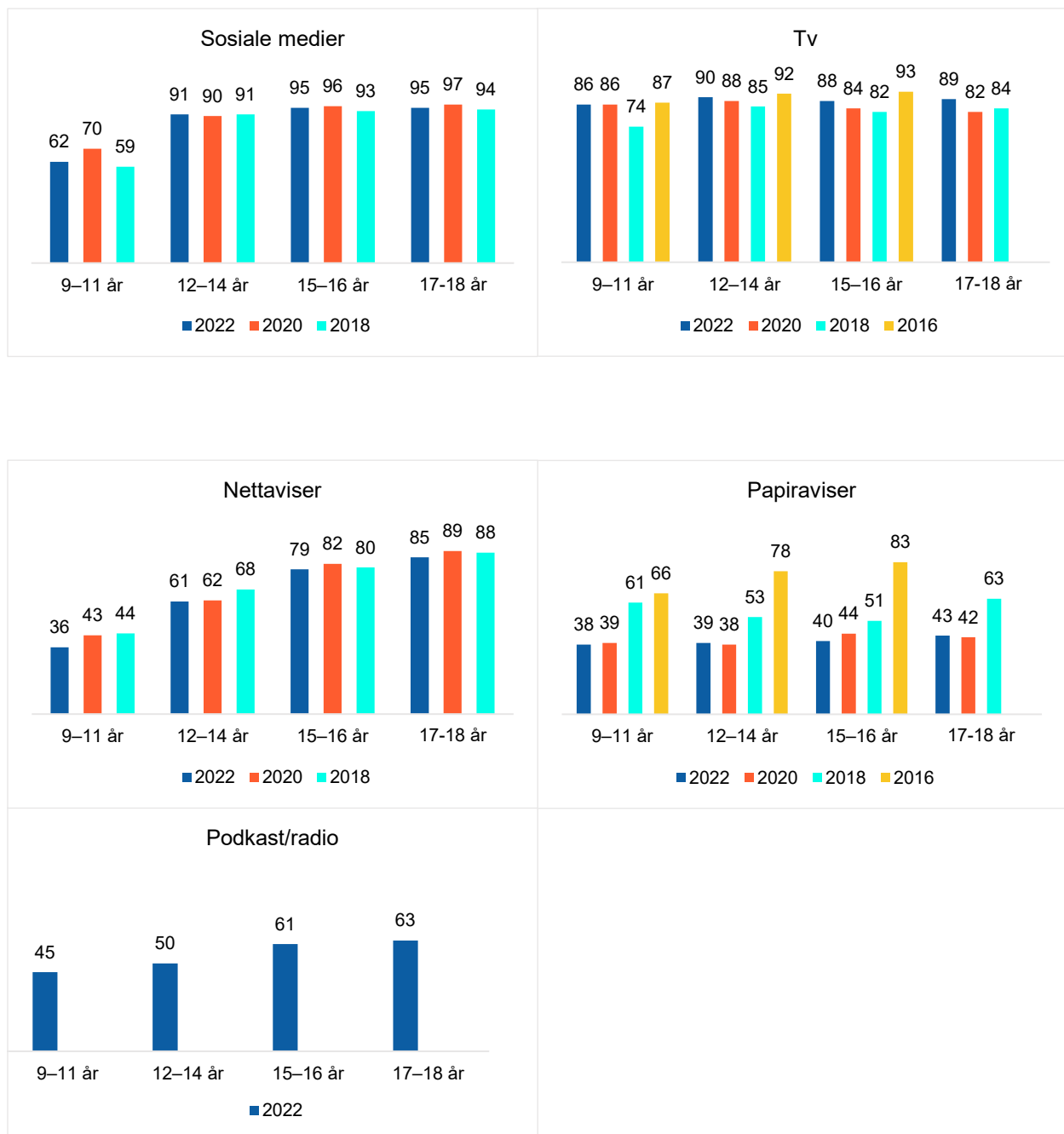
Bruken av podkast /radio som nyhetskilde er ikke like sterkt økende med alder som nettaviser. Vi finner heller ikke særlig skiller mellom gutter og jenter. Mens det er åtte prosent som får med seg nyheter «ofte» fra radio/podkast på barneskolen, er andelen 14 prosent på videregåendeettrinnet.

Under én av ti barn og unge bruker papiravisen «ofte» til nyheter. Dette gjelder på tvers av alle skoletrinn. Imidlertid ser vi at noen flere gutter enn jenter får med seg nyheter «ofte» fra papiravisen.

I det følgende vil vi se på utvikling tilbake til 2016 for tv og papiraviser og tilbake til 2018 for nettaviser og sosiale medier.⁵

⁵ Spørsmålsformuleringen er endret i årets undersøkelse. I tidligere runder var spørsmålsstillingen «leser, ser eller hører du nyheter på [medieplattform]». I årets undersøkelse er formuleringen «får du med deg nyheter fra [medieplattform]». Vi bruker samme sammenslåing av alternativer («ofte» og «av og til»).

Figur 4: Prosentandel barn i ulike aldersgrupper som «får med seg nyheter fra...». Sammenslåing av «ofte» og «av og til». I tidligere runder var spørsmålsstillingen «leser, ser eller hører nyheter på», med samme sammenslåing av alternativer. Tidsserie. (2022: n=3149)

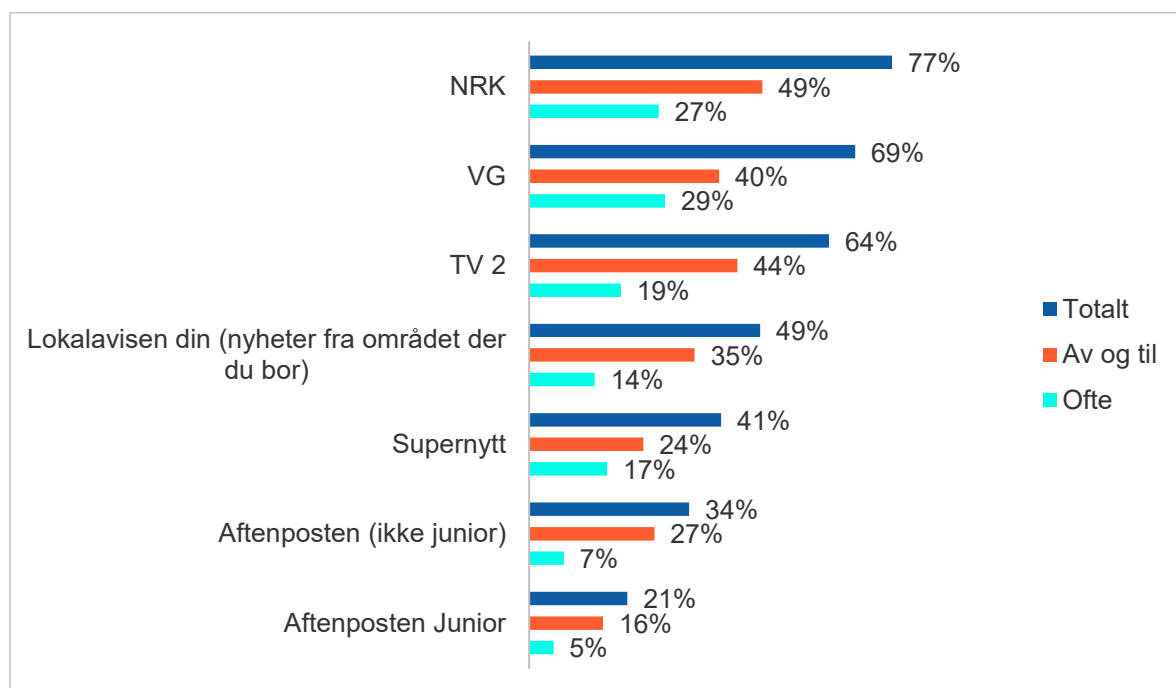

Det synes å være små endringer i nyhetskonsument til barn og unge mellom 2016 og 2022. Mest markant er fallet i bruken av papiravis som nyhetskilde. Sammenlignet med 2016 er andelen brukere omtrent halvert. Bruken av sosiale medier og tv som nyhetskilde er stabilt høy gjennom hele perioden. Andelen som bruker nettavis som nyhetskilde, ligger noe lavere i år enn i tidligere undersøkelser.

Hvilke norske redaktørstyrte nyhetsmedier er mest brukt?

I undersøkelsen har vi også spørsmål om de unge får med seg nyheter fra utvalgte norske redaktørstyrte medier.⁶ NRK, VG og TV 2 er de tre mest brukte norske redaktørstyrte nyhetsmediene blant barn og unge, når vi ser på utvalgte norske nyhetsmedier som brukes «ofte» eller «av og til». Det er også verdt å nevne at lokalavisen er en viktig nyhetskilde for de unge: Halvparten av de unge får meg seg nyheter fra området de bor i, se figur 5.

Figur 5: «Får med seg nyheter fra...». Sammenslåing av «ofte» og «av og til». Prosentandel 9–18 år (n=3195).

Bryter vi derimot resultatene ned på alder og kjønn, og igjen kun ser på andelen som svarer at de bruker nyhetsmediene «ofte», finner vi store forskjeller i bruken, se figur 6.

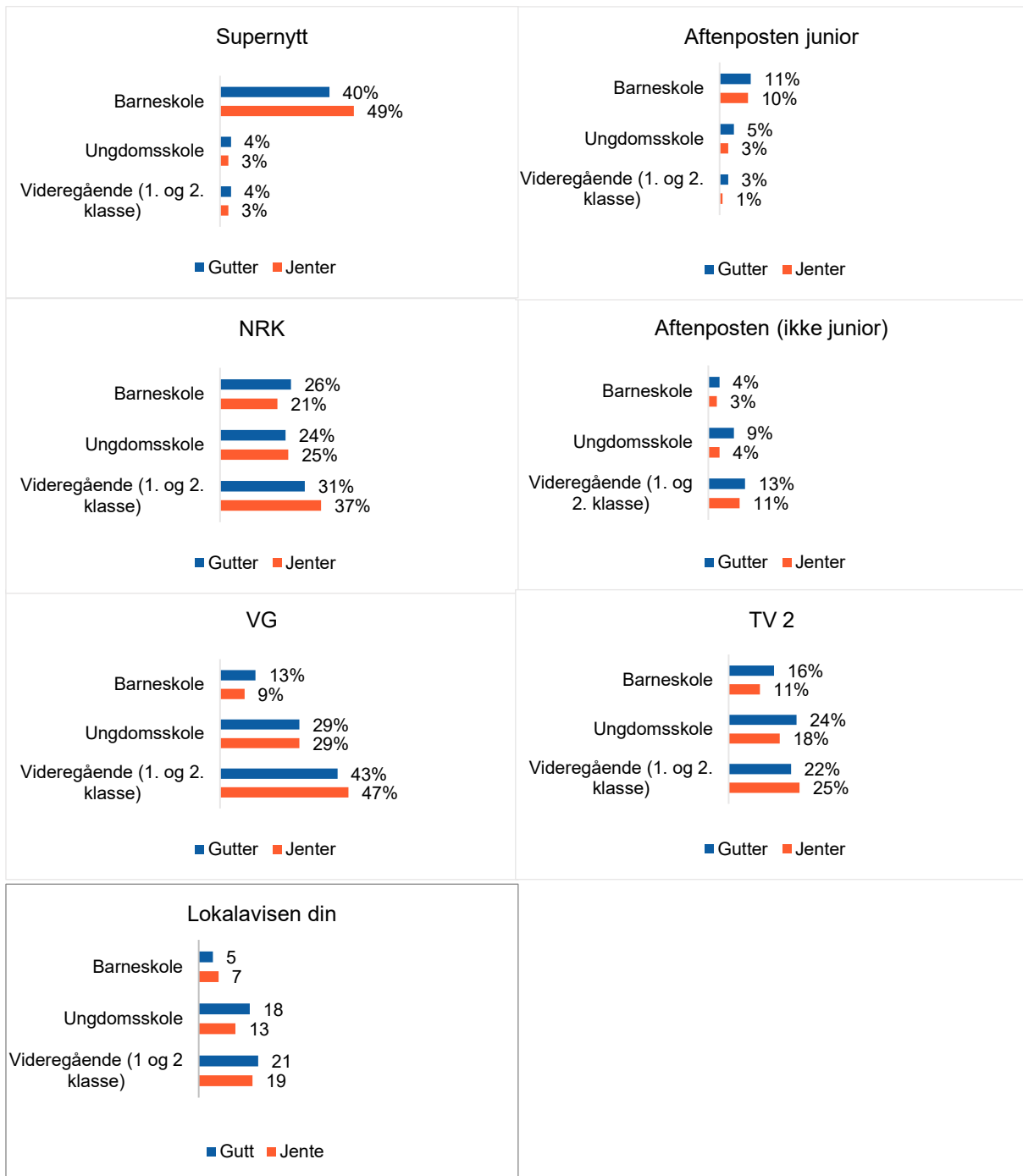
Barneskolen: Supernytt er den redaksjonelle nyhetskilden som klart flest barn på barneskolen «ofte» får med seg nyheter fra. Nesten halvparten av jenter (49 prosent) og fire av ti gutter på barneskolen får «ofte» med seg nyheter fra Supernytt. NRK er det redaksjonelle mediet som nest flest på barneskolen får med seg nyheter fra. 26 prosent av guttene og 21 prosent av jentene får med seg nyheter «ofte» fra NRK. TV 2 er det tredje største nyhetsmediet for barn på barneskolen. 16 prosent av guttene og elleve prosent av jentene får med seg nyheter «ofte» fra TV 2.

⁶ I dette spørsmål har vi spurt om de unge får med seg nyheter fra medier som NRK, TV 2 og VG, uten å spesifisere plattform innenfor de ulike mediene, som for eks. NRK TV, NRKs nettside eller NRK i sosiale medier. Det er kun inkludert ett begrenset utvalg av norske redaktørstyrte nyhetsmedier i dette spørsmål: NRK, TV 2, VG, Aftenposten junior, Aftenposten (ikke junior), lokalavisen din og Supernytt.

Ungdomsskolen: På ungdomsskolen byttes Supernytt ut med VG, som det redaksjonelle nyhetsmediet flest får nyheter «ofte» fra. På ungdomsskolen er det nesten tre av ti som «ofte» får med seg nyheter fra VG (29 prosent). Dette gjelder både jenter og gutter. Også på ungdomsskolen er NRK nummer to, og TV 2 nummer tre. Andelen som bruker NRK, er relativ lik mellom jenter og gutter (ca. 25 prosent), mens vi finner en liten overvekt av gutter som bruker TV 2 (24 mot 18 prosent hos jentene).

Videregående (1. og 2. klasse): VG er det redaksjonelle mediet flest barn og unge får med seg nyheter «ofte» fra. 47 prosent av jentene og 43 prosent av guttene får med seg nyheter «ofte» fra VG. Også blant videregående elever (1. og 2. klasse) følger NRK og TV 2 som nummer to og tre blant nyhetsmediene som de bruker «ofte». 34 prosent i videregående bruker NRK, og 23 prosent bruker TV 2 «ofte». For begge nyhetsmediene er det en liten overvekt av jenter som får med seg nyheter herfra «ofte».

Figur 6: Prosentandel barn i ulike aldersgrupper som får med seg nyheter «ofte» fra ulike nyhetsmedier.

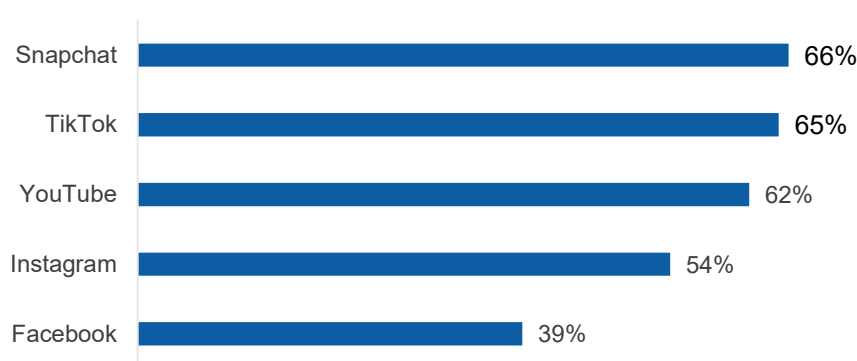

Hvilke sosiale medier henter barn og unge nyheter fra?

Som vi så i delen «fra hvilke plattformer henter barn og unge nyheter», får en høy andel av barn/unge med seg nyheter fra sosiale medier (88 prosent). Men hvilke sosiale medier brukes mest?

Snapchat, TikTok og YouTube er de sosiale mediene som flest i alderen 9–18 år får med seg nyheter fra, se figur 7. Av samtlige 9–18-åringene får henholdsvis 67 og 66 prosent får med seg nyheter ofte eller av og til fra Snapchat og TikTok, og 63 prosent fra YouTube. Litt over halvparten (54 prosent) får med seg nyheter fra Instagram, og nesten fire av ti får med seg nyheter fra Facebook (39 prosent).

Figur 7: Får du med deg nyheter fra... Prosentandel av alle 9–18-åringene som har svart «Ja, ofte» og «Ja, av og til». (n=3195)

Bryter vi derimot resultatene ned på alder og kjønn, og igjen kun ser på andelen som svarer at de får med seg nyheter «ofte» fra de ulike sosiale mediene, finner vi store forskjeller, se figur 8.

YouTube er det sosiale mediet som klart flest gutter på barneskolen «ofte» får med seg nyheter fra. Nesten halvparten i denne gruppen bruker YouTube som en nyhetskanal «ofte» (47 prosent). Andelen er langt lavere for jenter på barneskolen, selv om også nesten tre av ti jenter får med seg nyheter «ofte» via YouTube (29 prosent). For jenter på barneskolen er TikTok den største nyhetskanalen om vi tar utgangspunkt i andelen som svarer at de får med seg nyheter «ofte». 35 prosent av jentene på barneskolen får med seg nyheter «ofte» fra TikTok.

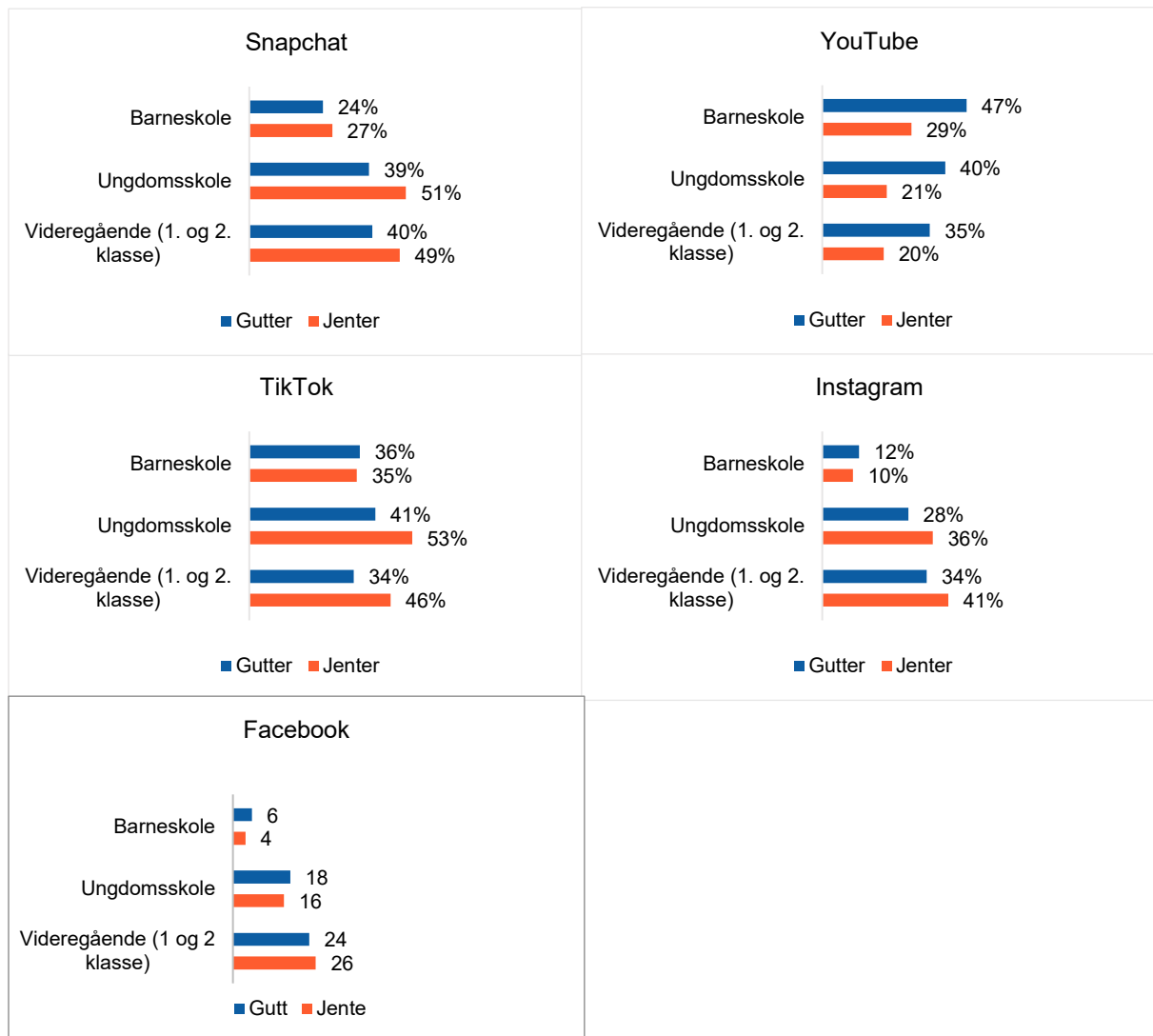
TikTok sammen med Snapchat er kanalene som flest jenter på ungdomsskolen «ofte» får med seg nyheter fra (53 og 51 prosent). TikTok, YouTube og Snapchat er tilsvarende like store for gutter i ungdomsskolen.

På videregåendetrinnet er Snapchat størst for både jenter og gutter (49 og 40 prosent får med seg nyheter «ofte» fra Snapchat).

Av de fem sosiale mediene som er med i målingen, er andelen som «ofte» får med seg nyheter fra Facebook klart lavest på alle skoletrinnsnivå. Ikke desto mindre er den økende med alder. På videregåendetrinnet er det ca. 25 prosent som får med seg nyheter «ofte» via Facebook.

Av de fem sosiale mediene er YouTube det sosiale mediet med høyest overvekt av gutter som får med seg nyheter «ofte». Motsvarende er overvekten av jenter høyest hos TikTok og Snapchat.

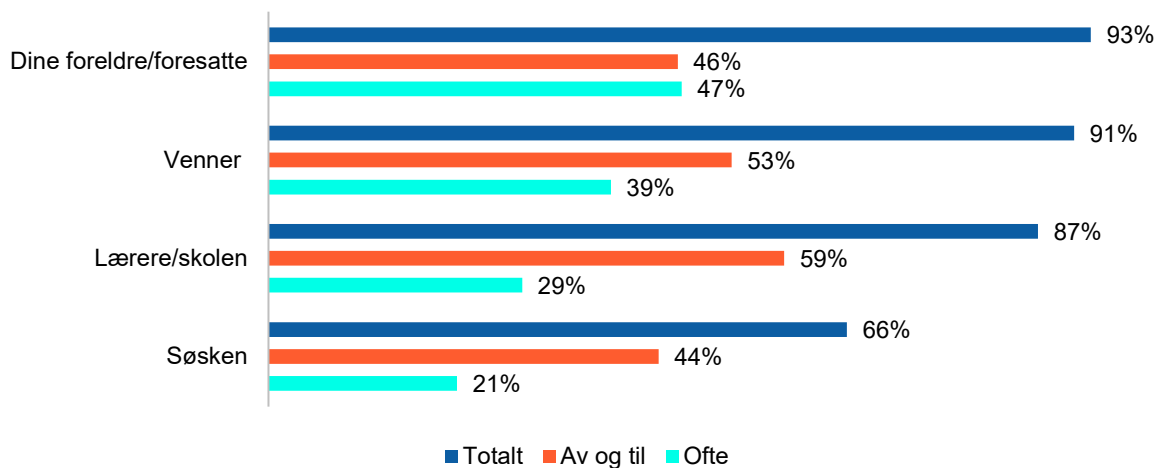
Figur 8: Andelen som får med seg nyheter «ofte» fra Snapchat, YouTube, Instagram, Facebook og TikTok. (n=2791)

Hvem formidler nyheter til barn og unge?

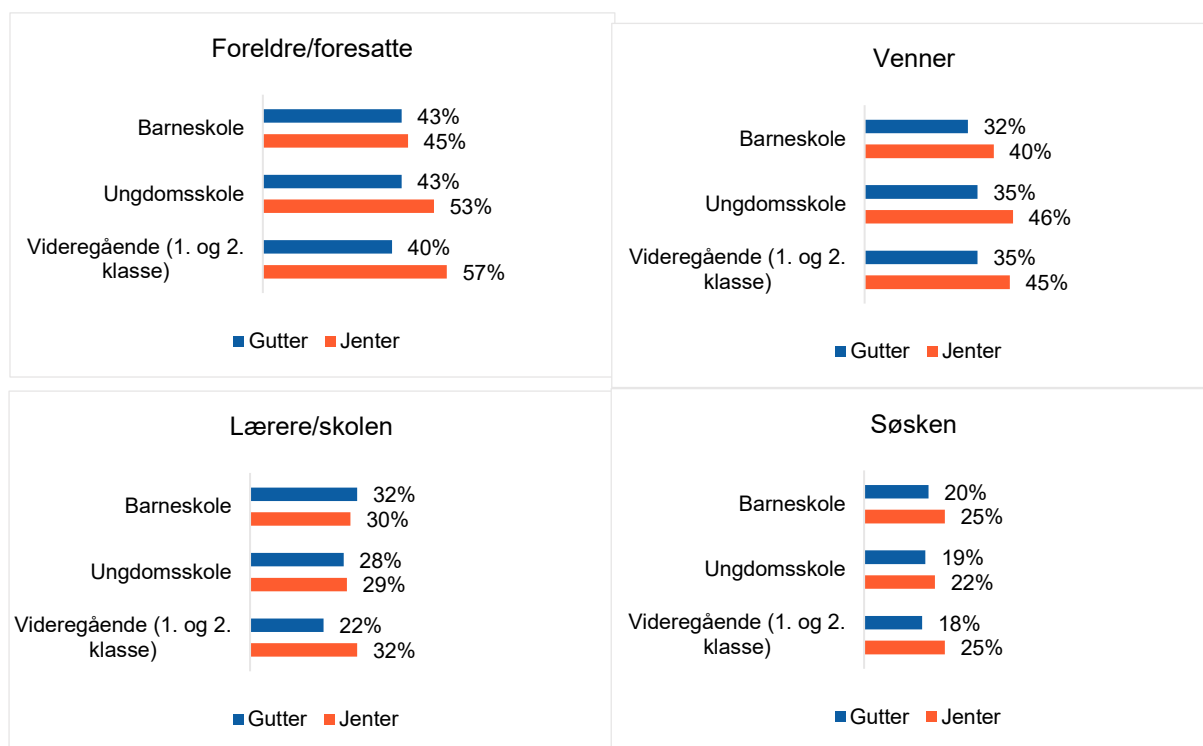
Nytt i årets undersøkelse er spørsmål om hvem barn får med seg nyheter fra. Samtlige barn og unge i alderen 9–18 år fikk spørsmål om «får du med deg nyheter fra foreldre, venner, lærere/skolen og søsken?». 93 prosent svarer at de får med seg nyheter fra foreldre «ofte» eller «av og til». Også venner og lærere/skole er viktige nyhetsformidlere for barn og unge: Rundt ni av ti får med seg nyheter fra venner og lærere/skolen.

Figur 9: Får du med deg nyheter fra... Andelen som har svart «Ja, ofte» og «Ja, av og til». «Totalt» er en sammenslåing av «ofte» og «av og til» (n= 3167)

Bryter vi derimot resultatene ned på skoletrinn og kjønn, og igjen kun ser på andelen som svarer at de får med seg nyheter «ofte» fra de ulike personene, finner vi større skiller, se figur 10.

Figur 10: Andelen av gutter og jenter i ulike skoletrinn som får med seg nyheter «ofte» fra foreldre, venner, lærere /skolen og søsken. (n=3167)

Gjennomgående er det en noe høyere andel jenter som får med seg nyheter «ofte» fra foreldre/foresatte, søsken og venner sammenlignet med guttene. Det er også interessant å se at denne andelen øker med alderen for jenter, men holder seg stabil for gutter. Særlig fra foreldre/foresatte og venner får jenter i klart høyere grad enn gutter med seg nyheter «ofte». Mens nesten seks av ti jenter på videregående «ofte» får med seg nyheter fra foreldre/foresatte, er tilsvarende andel for gutter kun fire av ti.

Fra lærere/skolen er andelen relativt lik mellom gutter og jenter på barne- og ungdomsskolen, men en klart høyere andel av jenter enn gutter får med seg nyheter fra lærere/skolen på videregående.

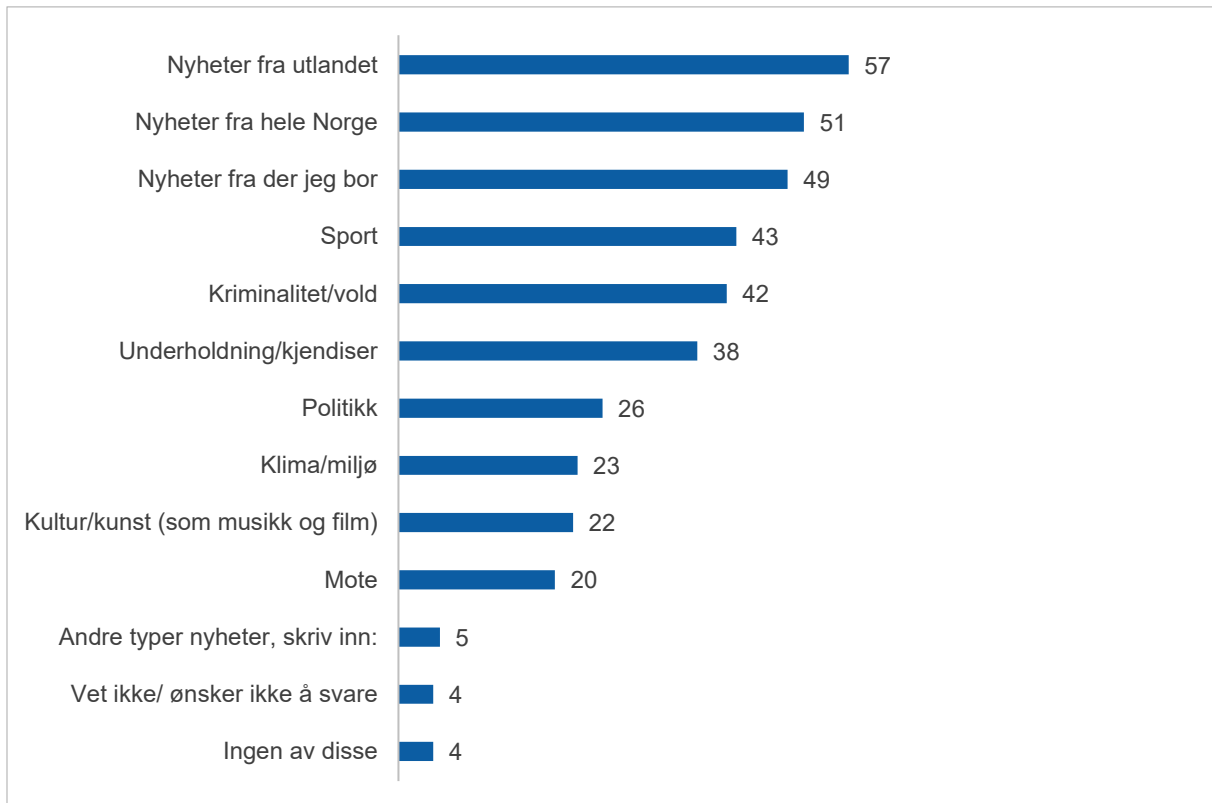
Hvilke typer nyheter er barn og unge mest interessert i?

På spørsmål om hvilke typer nyheter barn og unge er interessert i, er det flest barn og unge som trekker frem nyheter fra utlandet (57 prosent),⁷ deretter følger nyheter fra Norge (51 prosent) og lokale nyheter «fra der jeg bor» (49 prosent).

⁷ I sammenheng med andre mediebruksundersøkelser gjennomført mot befolkningen over 18 år, skårer ofte utenrikskategorien høyest i tilsvarende spørsmål (se f.eks. Kantars Forbruker & Mediaundersøkelse). Imidlertid viser målinger at selv om interessen registreres som høy, gjenspeiles ikke dette i økt lesing eller antall klikk. Andre nyhetskategorier er langt mer populære.

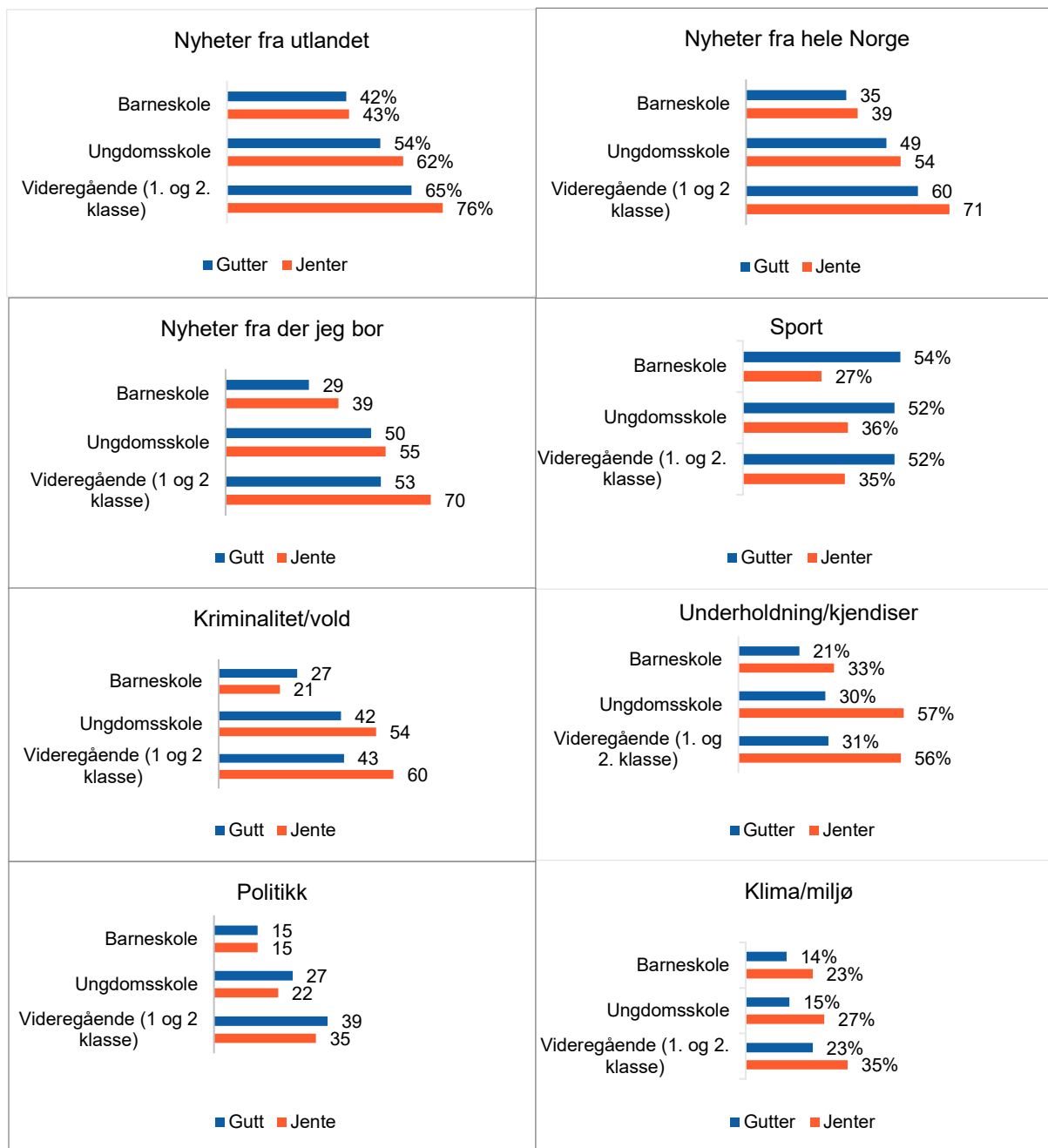
Omtrent fire av ti er interessert sport, kriminalitet/vold og underholdning/kjendiser, Rundt to av ti er interessert i klima/miljø, kultur/kunst og mote. Kun omtrent en fjerdedel av barn og unge svarer at de er interessert i politikk (26 prosent).

Figur 11: Hvilke typer nyheter er du interessert i? Flere svar mulig (n= 3097)

Figur 12 viser at det er forskjeller i interesse mellom jenter og gutter og på de ulike skoletrinnene.

Figur 12: Prosentandel av gutter og jenter i ulike aldersgrupper som er interessert i ulike typer nyheter (n=3097)

Interessen for både lokalstoff, innenriks- og utenriksstoff er jevnt over noe høyere blant jenter enn gutter, og skillene øker med alder. På videregåendetrinnet er det sju av ti jenter som har interesse for lokalstoff, men kun i overkant av fem av ti gutter. Andelen jenter som er interessert i innenriks- og utenriks, er elleve prosentpoeng høyere enn hos gutter for begge nyhetstyper (respektive 71 prosent for jenter og 60 prosent for gutter, og 76 prosent for jenter og 65 prosent for gutter). Ellers ser vi at interessen for disse nyhetstypene er klart økende med alderen.

Sport er den eneste nyhetstypen som klart flere gutter enn jenter er interesserte i. Det er også en litt høyere andel av gutter som er interessert i politikk, særlig på ungdomsskole og videregående skole.

Nyhetstyper som kultur/kunst, underholdning/kjendiser, klima/miljø og særlig mote er det klart flere jenter enn gutter som er interesserte i. Kriminalitet/vold er det også flest jenter som er interesserte, men da hovedsakelig på ungdoms- og videregående trinnene.

Om undersøkelsen

For å bidra til et oppdatert kunnskapsgrunnlag om barn og unges medievaner, har Medietilsynet siden 2003 jevnlig gjennomført landsomfattende kartlegginger både blant foreldre og de unge selv.

I årets Barn og medier har cirka 3200 9–18-åringer fra 78 skoler over hele landet deltatt. Datainnsamlingen ble gjennomført i perioden 7. mars - 20. mai 2022.

Parallelt med denne undersøkelsen har Medietilsynet gjennomført en foreldreundersøkelse med cirka 2200 voksne med barn i alderen 1–17 år. Resultatene fra Foreldre og medier presenteres i en egen rapport.

Formålet med undersøkelsene er å gi en samlet framstilling av barn og unges digitale mediebruk. Dette omfatter barns digitale deltakelse, i tillegg til foreldres deltakelse og regulering av barn og unges mediehverdag. Temaer som kartlegges er blant annet barns medievaner (sosiale medier, spill, tv) og deres opplevelser på nett.

Medietilsynet er faglig ansvarlig både når det gjelder spørsmål og spørsmålsutforming, metode, gjennomføring og rapportering. Datainnsamling og rapportering er gjennomført av Kantar Public, i samarbeid med Medietilsynet.